

ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಟ್ಟು ಕರಕಲಾದ ಕಪ್ಪು ಬೂದಿಯನ್ನು ಎಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿವೆಂದ ಮೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಹಣೆ, ಎಡ ಪಾದ ಮತ್ತು ಎಡ ಅಂಗೈಗೆ ಇಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಾಗಲೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳೇ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಈಗೀಗ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಾದರೆ ಏನೇನಾಗುತ್ತರೋ ಎಂಬ ಭಯವೂ ನನ್ನನ್ನ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪೋಷಕರು ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಗೌರವ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನನ್ನ ಆಗಾಗ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಪುಣ್ಯವೂ ಏನೋ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪತ್ನಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಳು. ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾವಿತ್ರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವರೂ ಅಷ್ಟೆ, ಸಾವಿತ್ರಿ ಎಂದರೆ ನನಗಿಂತ ಒಂದು ಕೈ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಗೌರವ, ಪ್ರೀತಿ, ಅಕ್ಕರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅತ್ತೆ ಮಾವ ಮತ್ತು ಸೊಸೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಬದುಕು ಸಾಕಷ್ಟು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆಯರ ನಡುವಿನ ಕಲಹಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.

***

ಈಶ್ವರ

ಅನುಭವ

ಬಾಳ ಬಟ್ಟೆಯ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಿರುವುಗಳು ಬದುಕ ಕಣಜವ ತುಂಬುವ ಕಾಳುಗಳು!

■ ಪ್ರಭಾಮಣಿ ನಾಗರಾಜ

ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರೂ ವಿಜಯನಗರದ ಕಾರ್ಡಿಯಲ್ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ತೇಜಸ್ ಮತ್ತು ದಮಯಂತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂಬತ್ತನೇ ತರಗತಿ ಪಾಸಾಗಿ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಪೋಷಕರಾದ ನಮಗೆ ಉದ್ದೇಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಓದಿಸಿ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ತೇಜಸ್ ಮತ್ತು ದಮಯಂತಿಗೆ ನಾನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹತ್ತಿರ ಓದಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲೇ ಎಂಬ ಸಂದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡೆ. ಸಾವಿತ್ರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ 'ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಬಿಡೋಣ ಇರಿ' ಎಂದಳು. ಆದರೂ ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಓದಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವುದೇ ಸರಿ ಎಂದು ನಾನು, ಸಾವಿತ್ರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು 'ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹತ್ತಿರ ಓದಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ' ಎಂದರು. ಅದೇ ಸರಿಯಾದ ನಿಲುವೆಂದು ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದೆವು. ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಓದಿಸಿ ಹೆಸರು ನೋಂದಾಯಿಸಿ ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ನಾನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಬ್ಬರ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಓದಿಸಿ ಹೆಸರು ತೆಗೆದರು.

ಮರುದಿನ ಅವರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮುಂಗಡ ಹಣ ತಲುಪಿಸಿದೆ. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಓದಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಏನಾದರೂ ಸಂದೇಹಗಳು ಬಂದರೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಸಾವಿತ್ರಿ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ತರಗತಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೇ 'ಈ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದಿ ಬಿಡಿ. ಒಳ್ಳೆ ಅಂಕಗಳು ಬರದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೇ ಗಂಭೀರತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಮೂಲಿಯಾಗಿಯೇ ಎಂದಿನಂತೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ನನಗೆ ಮತ್ತು ಸಾವಿತ್ರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎನ್ನುವ ಆತಂಕ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಬುದ್ಧಿವಂತರು

ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು ಓದಬೇಕೆಂದ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸಾವಿತ್ರಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡ ಹೇರುವುದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡ. ಇನ್ನೂ ಸಮಯವಿದೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಮಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಸೆರಗು ಹಿಡಿದು ಓದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ದಮಯಂತಿ ನನ್ನ ಬಾಲ ಹಿಡಿದು ಓದಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದು ಬಹುಶಃ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮವೇನೋ? ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಹುಡುಗ, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಗ ಇರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಕುಟುಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಹೆಣ್ಣು ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಗಂಡು ಮಗುವಿದ್ದರೆ ಆ ಕುಟುಂಬ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನ ಇರುವ ಕುಟುಂಬ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪೋಷಕರು ಒಂದು ಮುಖವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖದ ಪರಿಚಯವೇ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ವಯಸ್ಸು ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಾಟಿದಾಗ ಹದಿಹರೆಯದ ವಯಸ್ಸು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಹಾರ್ಮೋನುಗಳಿಂದ ಚೆಲ್ಲುಚೆಲ್ಲಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಒಂದು ದಿನ ತೇಜಸ್ ಮತ್ತು ದಮಯಂತಿ ಓದಿಸಿ ಹೋಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ತೇಜಸ್ ದಮಯಂತಿಯನ್ನು ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ತಂದು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯ ಒಳಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಅವನ ಗೆಳೆಯನ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದ. ಅವನ ತಾಯಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನಂತೆ. ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನೋಡುತ್ತ ನೋಡುತ್ತ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ದಮಯಂತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಹುಡುಗನ ಮನೆ ವಿಳಾಸ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಳು. ನಮಗೆ ಹೃದಯಗಳು ಧವಧವ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಶುರುವಾಗಿತ್ತು. ತೇಜಸ್, ಹುಡುಗನ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಫೋನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಅದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರೆ? ತೇಜಸ್ ಹತ್ತಿರ ವಾಹನ ಪರವಾನಗಿ ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಪರವಾನಗಿ ದೊರಕಲು ಇನ್ನು ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳು ಸಹ ತುಂಬಿರಲಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸರು ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ? ನಾನು, ಸಾವಿತ್ರಿ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ದೂರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಾಹನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದೆವು. ಕೊನೆಗೆ ಹತ್ತೂಕಾಲು ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದ ತೇಜಸ್ ಮನೆ ಮುಂದೆ ವಾಹನ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಅವನ ತಾಯಿ 'ಏನು ತೇಜಸ್; ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೂ ಬರುವುದು? ಅವರ ಮನೆಯಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತಲ್ಲವ?' ಎಂದಿದ್ದೇ 'ಸಾರಿ ಮಮ್ಮಿ, ಸಾರಿ ಡ್ಯಾಡ್' ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಗಕ್ಕೂ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ. ತೇಜಸ್ ನದು ಮೇಲಿನ ಕಥೆಯಾದರೆ